

WSPOMNIENIE

PROF. HALINA MORDARSKA (1928–2020)

Prof. Halina Mordarska urodziła się 3 stycznia 1928 roku w Łodzi. Ukończyła renomowane IV Liceum im. Emilii Szczanieckiej w Łodzi. Jedną z jej nauczycielek była p. Olga Kołodyńska wielka pasjonatka nauk przyrodniczych, która zaszczepiła swojej uczennicy miłość do biologii. W tym czasie zafascynowała Halinę postać wybitnego bakteriologa profesora Ludwika Hirszfelda, autora książki „Historia jednego życia”. Lektura tej książki, jak często wspominała Pani Profesor, ułatwiła jej podjęcie decyzji o wyborze drogi zawodowej. Studia magisterskie odbyła na

Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie w 1952 roku uzyskała dyplom magistra filozofii w zakresie mikrobiologii.

Po ukończeniu studiów pozostała we Wrocławiu i rozpoczęła pracę w 1952 r. w charakterze młodszego asystenta w Zakładzie i Katedrze Mikrobiologii AM we Wrocławiu, kierowanym przez prof. Ludwika Hirszfelda. Następnie w 1954 r. uzyskała etat w nowoutworzonym Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. W roku 1956/57 rozpoczęła pracę badawczą, początkowo w dziale Gruźlicy, a następnie w Dziale Antybiotyków, przekształconym kolejno w Zakład Biosyntezy i Zakład Mikrobiologii. Prof. Halina Mordarska urodziła się 3 stycznia 1928 roku w Łodzi. Ukończyła renomowane IV Liceum im. Emilii Szczanieckiej w Łodzi. Jedną z jej nauczycielek była p. Olga Kołodyńska wielka pasjonatka nauk przyrodniczych, która zaszczerpiła swojej uczennicy miłość do biologii. W tym czasie zafascynowała Halinę postacią wybitnego bakteriologa profesora Ludwika Hirszfelda, autora książki „Historia jednego życia”. Lektura tej książki, jak często wspominała Pani Profesor, ułatwiła jej podjęcie decyzji o wyborze drogi zawodowej. Studia magisterskie odbyła na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie w 1952 roku uzyskała dyplom magistra filozofii w zakresie mikrobiologii. Stopień doktora nauk przyrodniczych nadała jej Rada Naukowa Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu w 1963 r. W 1977 roku uzyskała tytuł doktora habilitowanego nauk przyrodniczych w zakresie mikrobiologii w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. W 1980 r. dr hab. Halinę Mordarską powołano na stanowisko docenta w Zakładzie Mikrobiologii. Od 1984 r. do przejścia na emeryturę była kierownikiem Laboratorium Aktynomikologii w Zakładzie Immunologii Chorób Zakaźnych. W 1998 r. odebrała tytuł naukowy profesora nauk biologicznych z rąk Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Pani prof. Halina Mordarska przebywała również wielokrotnie za granicą na krótko- i długoterminowych stażach i stypendiach naukowych, m.in. w Instytucie Biologii w Pradze, Instytucie Mikrobiologii w Jenie, na Uniwersytecie w Debreczynie, Instytucie Nowych Antybiotyków w Moskwie oraz w Instytucie Mikrobiologii im. Waksmana na Uniwersytecie Stanowym Rutgers, New Jersey.

Dorobek naukowy prof. Haliny Mordarskiej obejmuje 70 prac naukowych, w tym 54 prac oryginalnych opublikowanych w renomowanych czasopismach krajowych (np. Arch. Immunol. Ther. Exp., Acta Microbiol. Pol., Med. Dośw. i Mikrobiol.) i zagranicznych (np. Nature, J. Gen. Microbiol., Actinomycetes, Carbohydrate Research), 16 prac przeglądowych, a także jest

współautorem 46 doniesień przedstawionych na krajowych oraz międzynarodowych zjazdach i kongresach.

Od początku pracy badawczej zainteresowania naukowe prof. Haliny Mordarskiej dotyczą promieniowców. Obejmują niezwykle trudny problem klasyfikacji taksonomicznej promieniowców – obszar mający nie tylko znaczenie poznawcze, ale też i praktyczne. Pani Profesor była wybitnym specjalistą i uznanym międzynarodowym ekspertem w zakresie biologii, współczesnej klasyfikacji i diagnostyki mikrobiologicznej *Actinomycetales*.

Obok intensywnej aktywności badawczej, brała udział w kształceniu młodej kadry i działalności dydaktycznej. Była opiekunem 10 prac magisterskich studentów Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej oraz promotorem w dwóch przewodach doktorskich.

Prof. Mordarska prowadziła ćwiczenia z zakresu mikrobiologii dla studentów medycyny Akademii Medycznej we Wrocławiu, wykłady z mikrobiologii lekarskiej w Pomaturalnej Szkole Pielęgniarskiej, wykłady i seminaria dla uczestników Studium Doktoranckiego przy IITD PAN we Wrocławiu, zajęcia praktyczne, seminaria i wykłady z mikrobiologii dla studentów Biotechnologii i Inżynierii Biomedycznej Politechniki Wrocławskiej. Ponadto wykonywała ekspertyzy naukowe dla Instytutu Przemysłu Farmaceutycznego w Warszawie oraz Instytutu Mikrobiologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Prof. Halina Mordarska była wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów. W latach 1974-1976 była członkiem International Working Group on Mycobacterial Taxonomy. W latach 1990-1998 była członkiem Rady Naukowej Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu.

Prof. Halina Mordarska w 1984 roku otrzymała medal 25-lecia Polskiej Akademii Nauk przyznany przez Prezydium PAN w uznaniu zasług dla rozwoju nauki polskiej, a w grudniu 2005 r. otrzymała zespołową nagrodę naukową Wydziału Nauk Medycznych PAN za cykl prac dotyczących immunochemii ważnych patogenów ludzkich z grupy Aktynobakterii.

Prof. Halina Mordarska była wybitnym polskim naukowcem, o szerokiej wiedzy, charakteryzowała ją niezwykła solidność wykonywanych badań, rzeczowość, logika w ocenie uzyskanych wyników i wyciąganiu wniosków. Była człowiekiem życzliwym i prawym.

Związana z Instytutem Immunologii od początku jego powstania, również po przejściu na emeryturę interesowała się pracami i badaniami prowadzonymi w Instytucie. Mając udane życie zawodowe mniej szczęśliwie ułożyło się jej życie rodzinne. Przeżyła traumę utraty jedynego syna Mariusza, który zmarł po krótkiej, ale ciężkiej chorobie nowotworowej. Została sama, opuściła

Wrocław i przeniosta się do Łodzi. Zamieszkała jako pensjonariuszka w Ośrodku Opiekuńczo-Rehabilitacyjnym, gdzie czuła się dobrze i przeżyła kilka ostatnich lat. Zmarła 20 sierpnia 2020 r. mając 92 lata.

Pozostanie na zawsze w naszej pamięci,

Mariola Paściak